

BIJLAGE A - COMPARE WIJZIGING STATUTEN

wijziging van 'dagelijks bestuur' of 'partijbestuur' naar 'landelijk bestuur'

wijziging binnen een artikel naar zowel 'landelijk bestuur' als 'verenigingsraad'

wijziging van 'partijbestuur' naar 'verenigingsraad'

schrappen

~~verwijderde tekst~~

toegevoegde tekst

Bestaande tekst	Voorgestelde wijzigingen	Toelichting
STATUTEN		
HOOFDSTUK I: PARTIJ		
A. NAAM EN ZETEL		
ARTIKEL 1		
a. De vereniging draagt de naam: CHRISTEN DEMOCRATISCH APPÈL (CDA).		
b. Het CDA, opgericht op vijftien april negentienhonderd vijfenzeventig, is een politieke partij - hierna te noemen de partij.		
c. De partij heeft haar zetel in Den Haag.		
B. GRONDSLAG		
ARTIKEL 2		
De partij aanvaardt de Heilige Schrift als richtsnoer voor het politiek handelen.		
C. DOEL		

ARTIKEL 3		
De partij streeft naar een maatschappij waarin de bijbelse gerechtigheid gestalte krijgt, de mens zijn vrijheid en verantwoordelijkheid kan beleven en waarin het welzijn van allen wordt gediend. De partij legt haar politieke overtuiging vast in een Program van Uitgangspunten en haar concrete doeleinden in een verkiezingsprogramma. De partij richt, zich uitdrukkelijk tot de gehele Nederlandse samenleving, zonder onderscheid naar geloofsovertuiging of maatschappelijke groepering.		
D. MIDDELEN		
ARTIKEL 4		
De partij wil op basis van de bovengenoemde grondslag haar doel bereiken door het bevorderen van de bezinning op, de verdieping, vernieuwing en verbreiding van de christen-democratische gedachte met alle middelen die haar ten dienste staan.		
HOOFDSTUK II: LIDMAATSCHAP		
A. LEDEN		
ARTIKEL 5		
1. Lid van de partij kan zijn iedere Nederlander alsmede iedere niet-Nederlander die Nederlands ingezetene is, die de leeftijd van veertien jaar heeft bereikt en die instemt met de grondslag en het doel van de partij.		

2. De partij kent verschillende vormen van lidmaatschap, die nader zijn uitgewerkt in artikel 2 van het huishoudelijk reglement.		
3. Het lidmaatschap van de partij is persoonlijk en niet overdraagbaar.		
4. Zij die zich op bijzondere wijze verdienstelijk hebben gemaakt voor de partij kunnen door het partijcongres worden benoemd tot erelid.		
ARTIKEL 6		
De aanmelding voor het lidmaatschap vindt plaats bij het secretariaat van de partij, hierna te noemen het CDA-bureau. Voor de bepaling van de ingangsdatum van het lidmaatschap is de datum van de bevestiging van de aanmelding beslissend. De aanmeldingsprocedure is verder uitgewerkt in artikel 1 van het huishoudelijk reglement.		
ARTIKEL 7		
1. Gedurende een periode van acht weken na inschrijving heeft een lid geen stemrecht.		
2. Gedurende een periode van één jaar na inschrijving kan een lid niet voor vertegenwoordigende functies worden gekandideerd, behoudens ontheffing door het dagelijks bestuur van de partij.	2. Gedurende een periode van één jaar na inschrijving kan een lid niet voor vertegenwoordigende functies worden gekandideerd, behoudens ontheffing door het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
3. Indien het de kandidatuur voor de functie van gemeenteraadslid betreft, beslist het (dagelijks) bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling over de ontheffing.		
ARTIKEL 8		
De aanvraag tot het lidmaatschap van een persoon die is geroyeerd, wiens lidmaatschap is opgezegd namens de partij of wiens verzoek tot lidmaatschap is geweigerd, kan	De aanvraag tot het lidmaatschap van een persoon die is geroyeerd, wiens lidmaatschap is opgezegd namens de partij of wiens verzoek tot lidmaatschap is geweigerd,	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

niet gehonoreerd worden gedurende twee jaren te rekenen vanaf de datum dat het royement of de opzegging van het lidmaatschap onherroepelijk is geworden, tenzij het partijbestuur anders beslist.	kan niet gehonoreerd worden gedurende twee jaren te rekenen vanaf de datum dat het royement of de opzegging van het lidmaatschap onherroepelijk is geworden, tenzij het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur anders beslist.	
ARTIKEL 9		
De leden zijn gehouden zich te onderwerpen aan de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en aan andere wettige besluiten van het partijcongres en/of het partijbestuur .	De leden zijn gehouden zich te onderwerpen aan de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en aan andere wettige besluiten van het partijcongres en/of het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur .	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 10		
Ieder lid verplicht zich tot betaling van een contributie volgens de jaarlijks door het partijcongres vast te stellen contributieregeling. Bij de vaststelling van de contributieregeling wordt rekening gehouden met de draagkracht van de leden.		
LEDEN BUITENLAND		
ARTIKEL 11		
Een in het buitenland woonachtig lid ressorteert onder de provinciale afdeling waarvan de gemeentelijke afdeling Den Haag deel uitmaakt, tenzij een buitenlandse afdeling is gevestigd in het land waar het lid woonachtig is, in welk geval het lid onder die buitenlandse afdeling ressorteert. Indien een lid aan het dagelijks bestuur te kennen heeft gegeven te willen ressorteren onder een andere gemeentelijke, provinciale of buitenlandse afdeling, wordt het lid bij die desbetreffende afdeling ingeschreven. Van de	Een in het buitenland woonachtig lid ressorteert onder de provinciale afdeling waarvan de gemeentelijke afdeling Den Haag deel uitmaakt, tenzij een buitenlandse afdeling is gevestigd in het land waar het lid woonachtig is, in welk geval het lid onder die buitenlandse afdeling ressorteert. Indien een lid aan het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur te kennen heeft gegeven te willen ressorteren onder een andere gemeentelijke, provinciale of buitenlandse afdeling, wordt het lid bij die desbetreffende afdeling ingeschreven. Van de contributie	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

contributie draagt het partijbestuur een deel af aan de afdeling waaronder het lid ressorteert.	draagt het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur een deel af aan de afdeling waaronder het lid ressorteert.	
B. BEËINDIGING LIDMAATSCHAP		
ARTIKEL 12		
Het lidmaatschap van de partij eindigt door:		
a. overlijden van het lid;		
b. opzegging door het lid;		
c. opzegging namens de partij;		
d. royement.		
ARTIKEL 13		
Wanneer het lidmaatschap in de loop van het verenigingsjaar, dat samenvalt met het kalenderjaar, eindigt, blijft de jaarlijkse contributie over het lopende jaar in zijn geheel door het lid verschuldigd.		
ARTIKEL 14		
Opzegging van het lidmaatschap door het lid moet plaatsvinden bij het CDA-bureau. Dit kan hetzij rechtstreeks bij het CDA-bureau, hetzij via de gemeentelijke afdeling waaronder het desbetreffende lid ressorteert. In het laatste geval stuurt het afdelingsbestuur de opzegging binnen 14 dagen naar het CDA-bureau.		
ARTIKEL 15		
1. Opzegging van het lidmaatschap kan ook door de partij plaatsvinden. Deze procedure wordt uitgewerkt in het huishoudelijk reglement. Opzegging van het lidmaatschap door de partij kan plaatsvinden in het geval het lid:		
a. ophoudt te voldoen aan de eisen aan het lidmaatschap in deze statuten gesteld;		

b. met betaling van de aan de partij, een afdeling of een met de partij gelieerde rechtspersoon verschuldigde gelden in gebreke is gebleven;		
c. bij toelating zodanige onjuiste of onvolledige gegevens heeft verstrekt dat, naar redelijkerwijs valt aan te nemen, tot weigering zou zijn besloten indien de juiste en volledige gegevens bekend zouden zijn geweest;		
d. zich zodanig gedraagt dat van de partij redelijkerwijs niet gevergd kan worden het lidmaatschap te laten voortduren.		
2. In de in lid 1 sub a, c en d genoemde gevallen wordt niet tot opzegging overgegaan dan nadat het lid in de gelegenheid is gesteld zich te verweren.		
ARTIKEL 16		
1. Royement vindt plaats op voordracht van het dagelijks bestuur van de partij of het bestuur van een afdeling wanneer een lid in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en/of besluiten van de partij handelt en/of de partij op onredelijke wijze benadeelt.	~~1. Royement vindt plaats op voordracht van het dagelijks bestuur van de partij of het bestuur van een afdeling wanneer een lid in strijd met de statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en/of besluiten van de partij handelt en/of de partij op onredelijke wijze benadeelt.~~	Schrappen.
2. Royement vindt plaats door het partijbestuur .	~~2. Royement vindt plaats door het partijbestuur.~~	Schrappen.
	1. Royement vindt plaats op voordracht van het landelijk bestuur of het bestuur van een afdeling, wanneer een lid <u>strijd handelt met de statuten, het huishoudelijk reglement, overige reglementen en/of besluiten van de partij en/of de partij op onredelijke wijze benadeelt. Het besluit op het royement vindt plaats door het landelijk bestuur, gehoord hebbend het advies van de Integriteits- en Royementscommissie.</u>	<i>Samenvoeging van lid 1 en 2.</i>

3. In het huishoudelijk reglement en het reglement van de Integriteits- en Royementscommissie worden nadere regels gesteld over de royementsprocedure.	~~2. 3.~~ In het huishoudelijk reglement en het reglement van de Integriteits- en Royementscommissie worden nadere regels gesteld over de royementsprocedure.	
ARTIKEL 17		
Tegen het besluit tot opzegging van het lidmaatschap namens de partij het besluit tot royement en het besluit tot weigering van toelating tot het lidmaatschap staat beroep open bij de Commissie van Beroep. Het beroep is mogelijk binnen vier weken na dagtekening van de kennisgeving waarin het lid het besluit als bedoeld in de eerste zin is meegedeeld.		
HOOFDSTUK III: PARTIJ ORGANISATIE		
A. ALGEMEEN		
ARTIKEL 18		
1. De partij is een netwerkorganisatie die op gemeentelijk, provinciaal en buitenlands niveau afdelingen kent en op landelijk niveau organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties.		
2. Een fractievoorzitter of zijn plaatsvervanger is adviserend lid van het bestuur van een partijorgaan dan wel partijverband in dezelfde bestuurslaag.		
3. Stemgerechtigde leden kunnen zich bovendien verenigen als netwerk. Om in aanmerking te komen voor registratie moet een netwerk onder meer bestaan uit ten minste honderd stemgerechtigde leden, zich duurzaam	3. Stemgerechtigde leden kunnen zich bovendien verenigen als netwerk. Om in aanmerking te komen voor ~~registratie~~ <u>erkenning</u> moet een netwerk onder meer bestaan uit ten minste honderd stemgerechtigde leden,	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

<p>verenigen rondom een bepaald thema of bepaalde doelgroep en aannemelijk maken dat het netwerk voldoende onderscheidend is ten opzichte van al bestaande netwerken. Het dagelijks bestuur van de partij besluit of een netwerk wordt geregistreerd. Het netwerk is zelf verantwoordelijk voor het verwerven van geldmiddelen. Het dagelijks bestuur van de partij kan op ieder moment besluiten de registratie op te heffen. Het partijbestuur legt nadere regels vast in een richtlijn.</p>	<p>zich duurzaam verenigen rondom een bepaald thema of bepaalde doelgroep en aannemelijk maken dat het netwerk voldoende onderscheidend is ten opzichte van al bestaande netwerken. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij besluit of een netwerk wordt geregistreerd. Het netwerk is zelf verantwoordelijk voor het verwerven van geldmiddelen. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij kan op ieder moment besluiten de registratie op te heffen. Het partijbestuur landelijk bestuur legt nadere regels vast in een richtlijn.</p>	
<p>B. AFDELINGEN</p>		
<p>ARTIKEL 19</p>		
<p>Afdelingen van de partij zijn: de gemeentelijke afdeling, die een of meer wijk of en kan omvatten, en de provinciale afdeling. Een afdeling komt tot stand na erkenning door het dagelijks bestuur van de partij.</p>	<p>Afdelingen van de partij zijn: de gemeentelijke afdeling, ~~die een of meer wijk of dorpsafdelingen kan omvatten,~~ de provinciale afdeling en de buitenlandse afdeling. Een afdeling komt tot stand na erkenning door het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij. Op buitenlandse afdelingen is het standaardreglement voor gemeentelijke afdelingen van overeenkomstige toepassing.</p>	<p>Veranderen in ‘landelijk bestuur’.</p>
<p>ARTIKEL 20</p>		
<p>Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van de afdelingen worden geregeld in het huishoudelijk reglement en door het partijbestuur vast te stellen standaardreglementen. De afdeling kan bepalingen aan het standaardreglement toevoegen, mits daardoor geen strijdigheid ontstaat met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement. Het dagelijks bestuur kan afwijking van deze reglementen toestaan, mits deze niet in</p>	<p>Samenstelling, organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van de afdelingen worden geregeld in het huishoudelijk reglement en door het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur vast te stellen standaardreglementen. De afdeling kan bepalingen aan het standaardreglement toevoegen, mits daardoor geen strijdigheid ontstaat met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur kan afwijking van</p>	<p>Veranderen in ‘landelijk bestuur’.</p>

strijd is met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.	deze reglementen toestaan, mits deze niet in strijd is met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.	
ARTIKEL 21		
Een afdeling kan de bevoegdheden die krachtens deze statuten en/of krachtens enig reglement in partijverband zijn toegekend, alleen uitoefenen wanneer aan de financiële verplichtingen tegenover de partij over het voorafgaande verenigingsjaar is voldaan en de jaarrekening en het jaarverslag van het voorgaande verenigingsjaar aan het partijbestuur zijn overgelegd.	Een afdeling kan de bevoegdheden die krachtens deze statuten en/of krachtens enig reglement in partijverband zijn toegekend, alleen uitoefenen wanneer aan de financiële verplichtingen tegenover de partij over het voorafgaande verenigingsjaar is voldaan en de jaarrekening en het jaarverslag van het voorgaande verenigingsjaar aan het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> zijn overgelegd.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 22		
1. Het partijbestuur heeft de bevoegdheid een afdeling geheel of gedeeltelijk haar rechten te ontnemen, indien de afdeling deze statuten, enig reglement of besluit van het partijbestuur overtreedt of de afdeling de partij op andere wijze onredelijk benadeelt. Tegen deze beslissing van het partijbestuur staat binnen vier weken nadat de beslissing per aangetekend schrijven is verzonden, beroep open bij de Commissie van Beroep.	1. Het <u>partijbestuur landelijk bestuur</u> heeft de bevoegdheid een afdeling geheel of gedeeltelijk haar rechten te ontnemen, indien de afdeling deze statuten, enig reglement of besluit van het <u>partijbestuur landelijk bestuur</u> overtreedt of de afdeling de partij op andere wijze onredelijk benadeelt. Tegen deze beslissing van het <u>partijbestuur landelijk bestuur</u> staat binnen vier weken nadat de beslissing per aangetekend schrijven is verzonden, beroep open bij de Commissie van Beroep.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. Op de in het eerste lid genoemde gronden kan het (dagelijks) bestuur van een afdeling van zijn bevoegdheden worden ontheven. Deze bevoegdheid ligt in het geval van een gemeentelijke afdeling, bij het betreffende provinciale bestuur en in het geval van een provinciale afdeling, bij het partijbestuur .	2. Op de in het eerste lid genoemde gronden kan het (dagelijks) bestuur van een afdeling van zijn bevoegdheden worden ontheven. Deze bevoegdheid ligt in het geval van een gemeentelijke afdeling, bij het betreffende provinciale bestuur en in het geval van een provinciale en een buitenlandse afdeling, bij het <u>partijbestuur landelijk bestuur</u> .	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

<p>3. Ingeval van ontheffing draagt het bestuur dat daartoe heeft besloten zorg voor de vervulling van de bestuurstaken. Het bestuur kan daartoe één of meer commissarissen benoemen. Uiterlijk één jaar na de ontheffing wordt door het bestuur ofwel een algemene vergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw bestuur ofwel een bestuursvergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw dagelijks bestuur.</p>	<p>3. Ingeval van ontheffing draagt het bestuur dat daartoe heeft besloten zorg voor de vervulling van de bestuurstaken. Het bestuur kan daartoe één of meer commissarissen benoemen. Uiterlijk één jaar na de ontheffing wordt door het bestuur ofwel een algemene vergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw bestuur ofwel een bestuursvergadering belegd ter verkiezing van de leden van een nieuw ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur.</p>	<p>Veranderen in ‘landelijk bestuur’.</p>
<p>GEMEENTELIJKE AFDELING</p>		
<p>ARTIKEL 23</p>		
<p>1. Alle leden woonachtig binnen de grenzen van een gemeente, vormen tezamen een gemeentelijke afdeling. Een afdeling telt ten minste tien leden.</p>		
<p>2. De algemene vergadering van de gemeentelijke afdeling is toegankelijk voor alle leden binnen haar gebied. Het stemrecht komt toe aan alle leden van de gemeentelijke afdeling.</p>		
<p>ARTIKEL 24</p>		
<p>1. In bijzondere omstandigheden kan het dagelijks bestuur van de partij twee of meer aangrenzende gemeentelijke afdelingen samenvoegen tot één afdeling.</p>	<p>1. In bijzondere omstandigheden kan het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij twee of meer aangrenzende gemeentelijke afdelingen samenvoegen tot één afdeling.</p>	<p>Veranderen in ‘landelijk bestuur’.</p>
<p>2. Het dagelijks bestuur van de partij kan daartoe overgaan nadat het een daarop gericht verzoek van de betreffende afdelingen krijgt, dat wordt ondersteund door de algemene vergadering van elk van deze afdelingen. Het dagelijks bestuur van de partij beoordeelt of er sprake is van bijzondere omstandigheden als bedoeld in het eerste</p>	<p>2. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij kan daartoe overgaan nadat het een daarop gericht verzoek van de betreffende afdelingen krijgt, dat wordt ondersteund door de algemene vergadering van elk van deze afdelingen. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij beoordeelt of er sprake is van bijzondere</p>	<p>Veranderen in ‘landelijk bestuur’.</p>

lid. Het raadpleegt hierbij het bestuur van de provinciale afdeling waartoe de betreffende gemeentelijke afdelingen behoren. Het dagelijks bestuur van de partij deelt zijn besluit zo spoedig mogelijk mee aan (de besturen van) de betreffende afdelingen.	omstandigheden als bedoeld in het eerste lid. Het raadpleegt hierbij het bestuur van de provinciale afdeling waartoe de betreffende gemeentelijke afdelingen behoren. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij deelt zijn besluit zo spoedig mogelijk mee aan (de besturen van) de betreffende afdelingen.	
3. Indien er sprake is van samengevoegde gemeentelijke afdelingen als bedoeld in dit artikel, kunnen de leden bij gemeenteraadsverkiezingen slechts stemmen over de kandidatenlijst die en het verkiezingsprogramma dat betrekking heeft op de verkiezing in de gemeente waar zij woonachtig zijn.		
ARTIKEL 25		
1. Indien in een gemeente geen afdeling (meer) bestaat, wijst het bestuur van de betreffende provinciale afdeling, in overleg met het dagelijks bestuur van de partij, aan onder welke nabij gevestigde afdeling de leden in die gemeente vallen.	1. Indien in een gemeente geen afdeling (meer) bestaat, wijst het bestuur van de betreffende provinciale afdeling, in overleg met het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij, aan onder welke nabij gevestigde afdeling de leden in die gemeente vallen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. De in het eerste lid bedoelde leden hebben voor de behandeling van landelijke en/of provinciale aangelegenheden toegang tot de vergaderingen van de gemeentelijke afdeling waar zij onder vallen. Zij hebben dezelfde rechten als de oorspronkelijk tot de gemeentelijke afdeling behorende leden.		
PROVINCIALE AFDELING		
ARTIKEL 26		
Alle leden woonachtig binnen de grenzen van een provincie, vormen tezamen een provinciale afdeling.		
ARTIKEL 27		

De algemene vergadering van de provinciale afdeling is toegankelijk voor alle leden binnen haar gebied. Het stemrecht komt toe aan alle leden van de afdeling.		
BUITENLANDSE AFDELING		
Artikel 28		
1. Alle leden woonachtig binnen de grenzen van een land, niet zijnde Nederland, kunnen tezamen een buitenlandse afdeling vormen. Een afdeling telt ten minste tien leden.		
2. De algemene vergadering van de buitenlandse afdeling is toegankelijk voor alle leden binnen haar gebied. Het stemrecht komt toe aan alle leden van de buitenlandse afdeling.		
Artikel 29		
1. In bijzondere omstandigheid kan het dagelijks bestuur van de partij twee of meer aangrenzende buitenlandse afdelingen samenvoegen tot één afdeling.	1. In bijzondere omstandigheid kan het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij twee of meer aangrenzende buitenlandse afdelingen samenvoegen tot één afdeling.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. Het dagelijks bestuur van de partij kan daartoe overgaan nadat het een daarop gericht verzoek van de betreffende afdeling krijgt, dat wordt ondersteund door de algemene vergadering van elk van deze afdelingen. Het dagelijks bestuur van de partij beoordeelt of er sprake is van bijzondere omstandigheden als bedoeld in het eerste lid. Het dagelijks bestuur van de partij deelt zijn besluit zo spoedig mogelijk mee aan (de besturen van) de betreffende afdelingen.	2. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij kan daartoe overgaan nadat het een daarop gericht verzoek van de betreffende afdeling krijgt, dat wordt ondersteund door de algemene vergadering van elk van deze afdelingen. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij beoordeelt of er sprake is van bijzondere omstandigheden als bedoeld in het eerste lid. Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij deelt zijn besluit zo spoedig mogelijk mee aan (de besturen van) de betreffende afdelingen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
Artikel 30		

1. Indien in een land, niet zijnde Nederland, geen afdeling (meer) bestaat, kan het bestuur van de betreffende buitenlandse afdeling in overleg met het dagelijks bestuur van de partij, aanwijzen onder welke nabij gevestigde afdeling de leden in dat land vallen.	1. Indien in een land, niet zijnde Nederland, geen afdeling (meer) bestaat, kan het bestuur van de betreffende buitenlandse afdeling in overleg met het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij, aanwijzen onder welke nabij gevestigde afdeling de leden in dat land vallen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. De in het eerste lid bedoelde leden hebben voor de behandeling van landelijke aangelegenheden toegang tot de vergaderingen van de buitenlandse afdeling waar zij onder vallen. Zij hebben dezelfde rechten als de oorspronkelijk tot de buitenlandse afdeling behorende leden.		
C. ORGANEN		
ARTIKEL 31		
Organen van de partij zijn: het partijcongres, het partijbestuur en het dagelijks bestuur .	Organen van de partij zijn: het partijcongres, ~~het partijbestuur~~ de verenigingsraad en het dagelijks bestuur <u>landelijk bestuur</u> .	Veranderen in 'verenigingsraad' en 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 32		
Organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van de organen worden nader geregeld in het huishoudelijk reglement.		
PARTIJCONGRES: SAMENSTELLING		
ARTIKEL 33		
De algemene vergadering van de partij, verder te noemen het partijcongres, is toegankelijk voor alle leden. Het stemrecht komt toe aan alle leden.		
PARTIJCONGRES: TAAK EN BEVOEGDHEDEN		

ARTIKEL 34		
Het partijcongres heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:		
a. de bespreking en toetsing van het politieke beleid, met name van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer der Staten Generaal en van de CDA-delegatie in de fractie van de Europese Volkspartij in het Europees Parlement, hierna te noemen de EVP-fractie;		
b. het aannemen van resoluties en het doen van uitspraken, zowel over vraagstukken van politiek beleid als over organisatorische zaken. Een voorstel voor een resolutie of uitspraak moet schriftelijk worden ingediend;		
c. het besluiten tot het houden van een schriftelijke ledenraadpleging op voorstel van het partijbestuur of op voorstel van één procent van de leden en/of ten minste drie provinciale afdelingen;	c. het besluiten tot het houden van een schriftelijke ledenraadpleging op voorstel van het partijbestuur het landelijk bestuur of op voorstel van één procent van de leden en/of ten minste drie provinciale afdelingen;	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
d. de behandeling en vaststelling van de jaarverslagen van de (bijzondere) organen en de behandeling van de jaarverslagen van de bijzondere organisaties van de partij;		
e. de behandeling en vaststelling van de balans en de rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de instanties die - ten behoeve van de in het vorige lid bedoelde partijorganen en bijzondere organen - de geldmiddelen of eigendommen beheren, met inachtneming van de bepaling daaromtrent in deze statuten. Bij de vaststelling van de begroting stelt het partijcongres tevens de contributieregeling vast. Na goedkeuring van de balans en rekening van baten en lasten van de desbetreffende	e. de behandeling en vaststelling van de balans en de rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de instanties die - ten behoeve van de in het vorige lid bedoelde partijorganen en bijzondere organen - de geldmiddelen of eigendommen beheren, met inachtneming van de bepaling daaromtrent in deze statuten. Bij de vaststelling van de begroting stelt het partijcongres tevens de contributieregeling vast. Na goedkeuring van de balans en rekening van baten en lasten van de desbetreffende instantie wordt decharge	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

instantie wordt decharge verleend aan het partijbestuur en de besturen van de bedoelde bijzondere organen;	verleend aan het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> en de besturen van de bedoelde bijzondere organen;	
f. de behandeling van de balans en rekening van baten en lasten, alsmede de begroting van de bijzondere organisaties, indien deze organisaties financiële ondersteuning van de partij ontvangen;		
g. de vaststelling en wijziging van statuten en reglementen van instanties die voor bijzondere organen in het leven worden geroepen ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en/of eigendommen, met inachtneming van de bepalingen in deze statuten;		
h. de goedkeuring van de statuten en reglementen van de bijzondere organisaties en de van wijziging van hun statuten en reglementen;		
i. de vaststelling van programma's ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de leden van het Europees Parlement. De procedure voor de totstandkoming en vaststelling van de programma's wordt geregeld in het reglement voor de vaststelling van programma's;		
j. de vaststelling en wijziging van het Program van Uitgangspunten, waartoe een meerderheid van tweederde is vereist;		
k. de vaststelling van de uitslag van de verkiezing van de voorzitter van het partijbestuur door de leden;	k. de vaststelling van de uitslag van de verkiezing van de voorzitter van het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> door de leden;	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
l. de verkiezing van de vrij gekozen leden van het partijbestuur , als bedoeld in artikel 35 sub a lid 6;	l. de verkiezing van de ~~vrij gekozen~~ leden van het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> , als bedoeld in artikel <u>37 lid 1</u> ~~35 sub a~~ lid 6;	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

m. de verkiezing dan wel aanwijzing van de lijsttrekker(s) voor de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal respectievelijk het Europees Parlement, met inachtneming van de bepaling daaromtrent in het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezingen der leden van het desbetreffende vertegenwoordigende lichaam;		
n. de vaststelling en wijziging van de statuten, waartoe een meerderheid van tweederde is vereist;		
o. de vaststelling en wijziging van het huishoudelijk reglement, met inachtneming van de bepalingen daaromtrent in deze statuten;		
p. de benoeming van ereleden op voorstel van het partijbestuur ;	p. de benoeming van ereleden op voorstel van het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> ;	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
q. de vaststelling van de in te dienen kandidatenlijst voor de verkiezing der leden van de Tweede Kamer der Staten-Generaal respectievelijk voor de verkiezing der leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal respectievelijk voor de verkiezing der leden van het Europees Parlement;		
r. de verkiezing van de voorzitters van de bijzondere organen alsmede de voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut;		
s. de verkiezing van de leden en leden van de bijzondere organen;		
t. het nemen van beslissingen over alle voorstellen van organisatorische en financiële aard die door gemeentelijke en/of provinciale en/of buitenlandse afdelingen ten minste acht weken voorafgaand aan de vergadering van het	t. het nemen van beslissingen over alle voorstellen van organisatorische en financiële aard die door gemeentelijke en/of provinciale en/of buitenlandse afdelingen ten minste acht weken voorafgaand aan de	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

partijcongres, zijn ingediend bij het partijbestuur , dat deze van een preadvies voorziet;	vergadering van het partijcongres, zijn ingediend bij het partijbestuur landelijk bestuur , dat deze van een preadvies voorziet;	
u. het vaststellen van een reglement van orde van het partijcongres.		
PARTIJBESTUUR: SAMENSTELLING	<u>Let op!</u> Voor artikel 35 wordt u verwezen naar het separate wijzigingsvoorstel.	
ARTIKEL 35		
1. Het partijbestuur bestaat uit:		
a. stemhebbende leden:		
1. de voorzitter, in functie gekozen door de leden van de partij. Indien sprake is van een enkelvoudige voordracht zonder tegenkandidaten, is het partijcongres bevoegd de voorzitter in functie te kiezen;		
2. de vice-voorzitter, de penningmeester en de secretaris van de partij, in functie gekozen door en uit de stemhebbende leden van het partijbestuur ;		
3. twaalf leden te kiezen door het bestuur van de provinciale afdelingen. Iedere provinciale afdeling kiest hiervoor één lid;		
4. één lid van het bestuur van het CDAV, bij voorkeur de voorzitter;		
5. één lid van het bestuur van het CDJA, bij voorkeur de voorzitter;		
6. een vrij aantal leden verkozen door het partijcongres, waarbij geldt dat dit aantal er niet toe zal leiden dat het partijbestuur meer dan zesentwintig stemhebbende leden telt.		
b. adviserende leden:		

1. de fractievoorzitter in de Eerste Kamer der Staten-Generaal;		
2. de fractievoorzitter in de Tweede Kamer der Staten-Generaal;		
3. de voorzitter van de CDA-delegatie in de EVP-fractie;		
4. de directeur van het Wetenschappelijk Instituut;		
5. de voorzitter van de Bestuurdersvereniging.		
2. Het partijbestuur kan te allen tijde op ad hoc basis (andere) adviseurs uitnodigen.		
3. Medewerkers van het CDA-bureau kunnen niet tevens lid zijn van het partijbestuur .		
4. De provinciale afdelingen, het CDAV en het CDJA kunnen voor hun vertegenwoordiging in het partijbestuur plaatsvervangers aanwijzen overeenkomstig de procedure die is vastgelegd in de statuten en/of desbetreffende reglementen.		
PARTIJBESTUUR: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN	<u>Let op!</u> Voor artikel 36 wordt u verwezen naar het separate wijzigingsvoorstel.	
ARTIKEL 36		
Het partijbestuur heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:		
a. het leiding geven aan alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen de partij;		
b. de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het partijcongres;		
c. de zorg voor de handhaving van deze statuten en de bijbehorende reglementen;		

d. de vaststelling van een leidraad voor het programma ten behoeve van de verkiezingen van de leden van de Provinciale Staten en de gemeenteraad;		
e. de bespreking van het politieke beleid van de fracties in de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de CDA-delegatie in de EVP-fractie;		
f. het beleggen van partijconferenties ter behandeling van actuele vraagstukken;		
g. de voorbereiding en organisatie van de verkiezing der leden van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en van de verkiezing der leden van het Europees Parlement;		
h. het uitgeven van publicaties;		
i. de zorg voor het beheer van de geldmiddelen en eigendommen van de partij;		
j. het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen en in alle gevallen waarin door deze statuten en de bijbehorende reglementen niet is voorzien;		
k. het instellen en opheffen van tijdelijke of permanente commissies, alsmede de benoeming van de leden hiervan;		
l. Het instellen en opheffen van een Commissie Buitenland, welke belast is met de voorbereiding en coördinatie van alle internationale activiteiten binnen het partijverband;		
m. de vaststelling van reglementen en/of richtlijnen voor de in de leden k en l bedoelde tijdelijke of permanente commissies;		
n. de verkiezing van de vice-voorzitter, de secretaris en de penningmeester door en uit het midden van de stemhebbende leden van het partijbestuur ;		

o. de verkiezing van twee overige leden van het dagelijks bestuur uit zijn midden;		
p. de vaststelling van een voordracht voor de verkiezing van de voorzitter en vrijgekozen leden van het partijbestuur .		
DAGELIJKS BESTUUR: SAMENSTELLING	<u>Let op!</u> Voor artikel 37 wordt u verwezen naar het separate wijzigingsvoorstel.	
ARTIKEL 37		
1. Het dagelijks bestuur bestaat uit:		
a. de voorzitter;		
b. de vice-voorzitter, secretaris en penningmeesters van de partij, te kiezen door en uit de stemhebbende leden van het partijbestuur ;		
c. ten hoogste drie leden te kiezen door en uit de stemhebbende leden van het partijbestuur .		
2. Het dagelijks bestuur kan zich te allen tijde laten bijstaan door stemhebbende en adviserende leden van het partijbestuur dan wel andere adviseurs.		
DAGELIJKS BESTUUR: TAKEN EN BEVOEGDHEDEN	<u>Let op!</u> Voor artikel 38 wordt u verwezen naar het separate wijzigingsvoorstel.	
ARTIKEL 38		
Het dagelijks bestuur heeft onder meer tot taak en is bevoegd tot:		
a. de dagelijkse leiding van alle politieke en organisatorische activiteiten van en binnen de partij;		
b. de voorbereiding van de besluitvorming en uitvoering van de besluiten van het partijbestuur ;		

c. het nemen van beslissingen in spoedeisende gevallen, waarbij het namens het partijbestuur optreedt;		
d. het bijeenroepen van het partijcongres door toezending van de oproep aan de leden en door oproep door middel van een partijorgaan;		
e. de benoeming, de schorsing en het ontslag van personeel van het CDA-bureau;		
f. het vertegenwoordigen van de partij, met dien verstande dat het dagelijks bestuur ten minste wordt vertegenwoordigd door de (vice-)voorzitter samen met een ander lid van het dagelijks bestuur .		
D. BIJZONDERE ORGANEN		
ARTIKEL 39		
1. De partij kent de volgende bijzondere organen: de Commissie van Beroep, de Integriteits- en Royementscommissie, de Toetsingscommissie, de Auditcommissie en de Redactieraad. Op voorstel van het partijbestuur kan het partijcongres andere bijzondere organen instellen.	1. De partij kent de volgende bijzondere organen: de Commissie van Beroep, de Integriteits- en Royementscommissie, de Toetsingscommissie, de Auditcommissie en de Redactieraad. Op voorstel van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur kan het partijcongres andere bijzondere organen instellen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 40		
Organisatie en werkwijze, alsmede taken en bevoegdheden van bijzondere organen worden geregeld in door het partijcongres vast te stellen reglementen, die geen bepalingen mogen bevatten strijdig met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.		
ARTIKEL 41		
Het partijcongres kan voor een doelmatig en juist beheer van de geldmiddelen van een bijzonder orgaan een		

beheersinstantie instellen. Het partijcongres stelt de eventuele rechtsvorm, statuten en reglementen van een dergelijke instantie na overleg met het desbetreffende bijzondere orgaan vast.		
COMMISSIE VAN BEROEP		
ARTIKEL 42		
1. De Commissie van Beroep heeft drie taken:		
a. bij wege van arbitrage beslissen op ingestelde beroepen tegen beslissingen van partijorganen en/of -verbanden, waartegen krachtens de statuten en daaruit voortvloeiende reglementen beroep ingesteld kan worden;		
b. bij wege van arbitrage beslissen over geschillen die voortvloeien uit de toepassing van bepalingen van deze statuten en reglementen;		
c. op verzoek van het partijbestuur of het dagelijks bestuur van de partij een prejudiciële beslissing geven met betrekking tot de uitleg en/of toepassing van bepalingen uit deze statuten en/of reglementen.	c. op verzoek van het ~~partijbestuur~~ of het dagelijks bestuur <u>landelijk bestuur</u> van de partij een prejudiciële beslissing geven met betrekking tot de uitleg en/of toepassing van bepalingen uit deze statuten en/of reglementen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. De Commissie van Beroep treedt niet in de innerlijke waarde van aan haar ter toetsing voorgelegde besluiten, behoudens marginale toetsing. De uitspraak van de Commissie van Beroep inzake een voorgelegd geschil is bindend voor alle betrokkenen.		
ARTIKEL 43		
De Commissie van Beroep bestaat uit vijf leden, die op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres worden gekozen.	De Commissie van Beroep bestaat uit vijf leden, die op voordracht van het ~~partijbestuur~~ <u>landelijk bestuur</u> door het partijcongres worden gekozen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 44		

Het dagelijks bestuur wijst, op voordracht van de Commissie van Beroep, een griffier aan. In het reglement van de Commissie van Beroep kunnen nadere eisen gesteld worden ten aanzien van de benoembaarheid van de griffier.	Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur wijst, op voordracht van de Commissie van Beroep, een griffier aan. In het reglement van de Commissie van Beroep kunnen nadere eisen gesteld worden ten aanzien van de benoembaarheid van de griffier.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
INTEGRITEITS- EN ROYEMENTSCOMMISSIE		
ARTIKEL 45		
De Integriteits- en Royementscommissie (IRC) heeft twee taken: het op verzoek adviseren van het partijbestuur over kwesties die de integriteit van CDA-politici betreffen en het aan het partijbestuur uitbrengen van haar oordeel over een ingediend verzoek tot royement van een lid.	De Integriteits- en Royementscommissie (IRC) heeft twee taken: het op verzoek adviseren van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur over kwesties die de integriteit van CDA-politici betreffen en het aan het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur uitbrengen van haar oordeel over een ingediend verzoek tot royement van een lid.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. Daar waar het gaat om integriteitskwesties hanteert de IRC de volgende niet-limitatieve opsomming van gedragswaarden of deugden die leidend zijn voor een betrouwbaar CDA-politicus: betrokken, onkreukbaar, moedig, communicatief, transparant, bezonnen en respectvol.		
ARTIKEL 46		
De IRC bestaat uit vijf leden die op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres worden gekozen.	De IRC bestaat uit vijf leden die op voordracht van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur door het partijcongres worden gekozen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
TOETSINGSCOMMISSIE		
ARTIKEL 47		
De Toetsingscommissie is belast met de toetsing van de cumulaties als bedoeld in deze statuten.		

ARTIKEL 48		
De Toetsingscommissie bestaat uit vijf leden, die op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres worden gekozen.	De Toetsingscommissie bestaat uit vijf leden, die op voordracht van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur door het partijcongres worden gekozen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
AUDITCOMMISSIE		
ARTIKEL 49		
De Auditcommissie is belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de instanties die ten behoeve van het partijbestuur en/of partijcongres en/of bijzondere organen en/of bijzondere organisaties organisaties die organisaties de geldmiddelen en/of eigendommen beheren en daarvan verslag uit te brengen aan het partijcongres. Zij adviseert het partijbestuur over belangrijke financiële aangelegenheden.	De Auditcommissie is belast met het jaarlijks onderzoek van de balans en de rekening van baten en lasten van de instanties die ten behoeve van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur en/of partijcongres en/of bijzondere organen en/of bijzondere organisaties organisaties die organisaties de geldmiddelen en/of eigendommen beheren en daarvan verslag uit te brengen aan het partijcongres. Zij adviseert het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur over belangrijke financiële aangelegenheden.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 50		
De Auditcommissie bestaat uit drie leden, die geen lid mogen zijn van het partijbestuur en/of de besturen van de bijzondere organen en/of bijzondere organisaties. Zij worden op voordracht van het partijbestuur door het partijcongres verkozen. De Auditcommissie kan zich laten bijstaan door adviserende leden.	De Auditcommissie bestaat uit drie leden, die geen lid mogen zijn van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur of de verenigingsraad en/of de besturen van de bijzondere organen en/of bijzondere organisaties. Zij worden op voordracht van het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur door het partijcongres verkozen. De Auditcommissie kan zich laten bijstaan door adviserende leden.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
REDACTIERAAD		
ARTIKEL 51		
De Redactieraad ziet erop toe dat de redacties van de periodieken die worden uitgegeven door de partij, handelen overeenkomstig het gestelde in het reglement van		

de redactie. De Redactieraad vervult ten opzichte van de redacties een stimulerende, toezichhoudende en adviserende functie.		
ARTIKEL 52		
De leden van de Redactieraad worden, op voordracht van het partijbestuur en gehoord de Redactieraad, door het partijcongres in functie gekozen.	De leden van de Redactieraad worden, op voordracht van het partijbestuur <u>landelijk bestuur</u> en gehoord de Redactieraad, door het partijcongres in functie gekozen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
E. BIJZONDERE ORGANISATIES		
ARTIKEL 53		
De partij kent de volgende bijzondere organisaties: de Eduardo Frei Stichting (EFS), het Wetenschappelijk Instituut, de Bestuurdersvereniging, het CDJA en het CDAV.		
ARTIKEL 54		
1. De bijzondere organisaties dienen een bij notariële akte opgerichte rechtspersoon te zijn.		
2. De samenstelling, organisatie en werkwijze van bijzondere organisaties worden geregeld in door deze bijzondere organisaties vastgestelde statuten en eventuele reglementen.		
3. De provinciale afdelingen, het CDAV en het CDJA kunnen voor hun vertegenwoordiging in bijzondere organisaties plaatsvervangers aanwijzen overeenkomstig de procedure die is vastgelegd in de statuten en/of desbetreffende reglementen.		
ARTIKEL 55		
1. De bijzondere organisaties worden financieel ondersteund vanuit de partij. Deze ondersteuning vindt		

plaats op basis van een vast te stellen deel van de contributie.		
2. Om aanspraak te kunnen maken op de in het eerste lid genoemde financiële ondersteuning, dienen de bijzondere organisaties tijdig hun jaarverslag, de balans, de rekening van baten en lasten en de begroting voor het komende jaar bij het partijbestuur in.	2. Om aanspraak te kunnen maken op de in het eerste lid genoemde financiële ondersteuning, dienen de bijzondere organisaties tijdig hun jaarverslag, de balans, de rekening van baten en lasten en de begroting voor het komende jaar bij het partijbestuur landelijk bestuur in.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
EDUARDO FREI STICHTING		
ARTIKEL 56		
1. De Eduardo Frei stichting (EFS), Stichting van het CDA voor Internationale Solidariteit heeft tot doel het christendemocratisch gedachtegoed - in het bijzonder op het terrein van internationale samenwerking - te bevorderen, zowel in andere landen als onder leden van de partij of aan de partij gelieerde organisaties.		
2. De stichting vervult haar taak in samenwerking met de Commissie Buitenland en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur .	2. De stichting vervult haar taak in samenwerking met de Commissie Buitenland en onder verantwoordelijkheid van het partijbestuur landelijk bestuur .	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
3. De samenstelling en werkwijze van de EFS is vastgelegd in de statuten van de stichting.		
ARTIKEL 57		
De voorzitter van de Eduardo Frei stichting wordt, op voordracht van het partijbestuur , gehoord het bestuur van de stichting en de Commissie Buitenland, door het partijcongres in functie gekozen. De overige leden worden op voordracht van het dagelijks bestuur van de partij, gehoord het bestuur van de stichting, gekozen door het partijbestuur , waarbij één lid uit het dagelijks bestuur van de partij afkomstig is.	<u>De leden van het bestuur van de Eduardo Frei stichting worden gekozen door het landelijk bestuur in overleg met het bestuur van de stichting. Eén lid van het landelijk bestuur heeft zitting in het bestuur van de stichting. De voorzitter van de stichting wordt voorgedragen door het landelijk bestuur in overleg met het bestuur van de stichting en de Commissie Buitenland en wordt door het partijcongres in functie gekozen.</u>	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

	<p>~~De voorzitter van de Eduardo Frei stichting wordt, op voordracht van het partijbestuur, gehoord het bestuur van de stichting en de Commissie Buitenland, door het partijcongres in functie gekozen. De overige leden worden op voordracht van het dagelijks bestuur van de partij, gehoord het bestuur van de stichting, gekozen door het partijbestuur, waarbij één lid uit het dagelijks bestuur van de partij afkomstig is.~~</p>	
WETENSCHAPPELIJK INSTITUUT		
ARTIKEL 58		
<p>Het Wetenschappelijk Instituut is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in zijn statuten op basis van de grondslag van de partij en in aansluiting aan het Program van Uitgangspunten. Het instituut stimuleert met name de bezinning op de relatie tussen levensovertuiging en politiek handelen. Het geeft gedocumenteerde adviezen over politieke vraagstukken en het adviseert over de hoofdlijnen van het beleid, hetzij op eigen initiatief, hetzij op verzoek vanuit de partij.</p>		
ARTIKEL 59		
<p>De voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut wordt op voordracht van het Wetenschappelijk Instituut, in overleg met het partijbestuur, door het partijcongres in functie gekozen. Met betrekking tot die verkiezing is het bepaalde in artikel 31 van het huishoudelijk reglement van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat de voordracht wordt opgesteld door de het Wetenschappelijk Instituut.</p>	<p>De voorzitter van het Wetenschappelijk Instituut wordt op voordracht van het Wetenschappelijk Instituut, in overleg met het partijbestuur landelijk bestuur, door het partijcongres in functie gekozen. Met betrekking tot die verkiezing is het bepaalde in artikel 31 van het huishoudelijk reglement van overeenkomstige toepassing, met dien verstande, dat de voordracht wordt opgesteld door de het Wetenschappelijk Instituut.</p>	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

BESTUURDERSVERENIGING		
ARTIKEL 60		
De Bestuurdersvereniging is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten. Zij verricht haar taken in samenwerking met het partijbestuur .	De Bestuurdersvereniging is belast met de uitvoering van alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten. Zij verricht haar taken in samenwerking met het partijbestuur landelijk bestuur .	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 61		
Zowel leden van de CDA-fracties in de Provinciale Staten, het algemeen bestuur van het waterschap en gemeenten als bestuurders van de provincies, de waterschappen en gemeenten die lid zijn van de partij, dienen lid te zijn van de Bestuurdersvereniging.		
CDJA		
ARTIKEL 62		
De jongerenorganisatie, het Christen Democratisch Jongeren Appèl (CDJA), is belast met alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in haar statuten.		
ARTIKEL 63	ARTIKEL 63	
1. De afdelingen zijn verplicht, wanneer het CDJA binnen hun werkgebied gemeentelijke en/of provinciale afdelingen kent, het werk hiervan te bevorderen en waar nodig financieel te steunen. Afdelingen nemen, indien voorgedragen, ten minste één vertegenwoordiger van de CDJA-afdeling binnen hun werkgebied in hun bestuur op, terwijl zij bevoegd zijn een vertegenwoordiger in het bestuur van iedere CDJA-afdeling te benoemen. Deze vertegenwoordigers zijn stemhebbend lid.	1. De afdelingen zijn verplicht, wanneer het CDJA binnen hun werkgebied gemeentelijke en/of provinciale afdelingen kent, het werk hiervan te bevorderen en waar nodig financieel te steunen. ~~Afdelingen nemen, indien voorgedragen, ten minste één vertegenwoordiger van de CDJA-afdeling binnen hun werkgebied in hun bestuur op, terwijl zij bevoegd zijn een vertegenwoordiger in het bestuur van iedere CDJA-afdeling te benoemen. Deze vertegenwoordigers zijn stemhebbend lid.~~	Zie oplegger 3.1 Slagvaardig bestuur, onder decentraal.

CDAV		
ARTIKEL 64		
Het CDA-Vrouwenberaad (CDAV) is belast met alle taken ter verwezenlijking van het doel, omschreven in zijn statuten.		
ARTIKEL 65		
De voorzitter van het CDAV wordt gekozen door de leden van het CDAV.		
F. FINANCIËN PARTIJ		
ARTIKEL 66		
1. De geldmiddelen van de partij bestaan uit:		
a. de jaarlijkse contributie van de leden, die centraal wordt geïnd;		
b. rente van belegde gelden;		
c. schenkingen, legaten en erfstellingen;		
d. andere inkomsten.		
2. Erfstellingen kunnen slechts worden aanvaard onder het voorrecht van boedelbeschrijving.		
3. Voor het aanvaarden van de in het eerste lid, sub c bedoelde geldmiddelen wordt het beleid bepaald door het partijcongres. Dit beleid wordt vastgelegd in het giftenreglement. Dit reglement is voor alle geledingen binnen de partij van toepassing.		
ARTIKEL 67		
Het boekjaar loopt gelijk aan het kalenderjaar.		
ARTIKEL 68		
Een registeraccountant controleert regelmatig de wijze waarop de financiële administratie wordt gevoerd, alsmede		

de rekening en verantwoording over het afgelopen boekjaar.		
ARTIKEL 69		
Jaarrekeningen worden uiterlijk op de in de eerste helft van het jaar te houden vergadering van het partijcongres behandeld en vastgesteld, behoudens verlenging van deze termijn door het partijcongres; begrotingen worden uiterlijk in de tweede helft van het jaar behandeld en vastgesteld.		
ARTIKEL 70		
Het partijcongres kan het beheer van de geldmiddelen van de partij geheel of gedeeltelijk overdragen aan één of meer stichtingen. De samenstelling van het stichtingsbestuur respectievelijk de stichtingsbesturen wordt geregeld in de statuten van de desbetreffende stichting.		
G. CDA-BUREAU		
ARTIKEL 71		
Het CDA-bureau ondersteunt de organen van de partij in al hun werkzaamheden en ondersteunt de bijzondere organen en bijzondere organisaties bij hun (administratieve) activiteiten, voor zover zij die taken niet zelf kunnen uitvoeren. Met de bijzondere organen en/of organisaties kunnen specifieke afspraken worden gemaakt over het soort en de mate van ondersteuning.		
ARTIKEL 72		
De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het CDA-bureau berust bij het dagelijks bestuur . Het dagelijks bestuur kan een lid uit zijn midden hiermee specifiek belasten.	De bestuurlijke verantwoordelijkheid voor het CDA-bureau berust bij het dagelijks bestuur landelijk bestuur . Het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur kan een lid uit zijn midden hiermee specifiek belasten.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 73		

De leiding van het CDA-bureau berust bij de directeur, die door het partijbestuur is benoemd.	De leiding van het CDA-bureau berust bij de directeur, die door het partijbestuur landelijk bestuur is benoemd.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 74		
1. De Stichting Secretariaat CDA treedt op als werkgever voor het personeel. Het bestuur van deze stichting valt samen met het partijbestuur .	1. De Stichting Secretariaat CDA treedt op als werkgever voor het personeel. Het bestuur van deze stichting valt samen met het partijbestuur landelijk bestuur .	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. De rechtspositie van het personeel van het CDA-bureau wordt door het partijbestuur als bestuur van de Stichting Secretariaat CDA, geregeld en vastgesteld op voorstel van het dagelijks bestuur . Hiertoe behoort onder meer de eventuele vaststelling van een collectieve arbeidsovereenkomst.	2. De rechtspositie van het personeel van het CDA-bureau wordt door het partijbestuur landelijk bestuur , als bestuur van de Stichting Secretariaat CDA, geregeld en vastgesteld op voorstel van het dagelijks bestuur . Hiertoe behoort onder meer de eventuele vaststelling van een collectieve arbeidsovereenkomst.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
HOOFDSTUK IV: VERKIEZINGEN		
A. EERSTE KAMER, TWEDE KAMER, EUROPEES PARLEMENT		
ARTIKEL 75		
Het partijbestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen voor de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement.	Het partijbestuur landelijk bestuur heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezingen voor de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 76		
De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het Reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de Eerste Kamer, de Tweede Kamer en het Europees Parlement.		

ARTIKEL 77		
Kandidaat voor het lidmaatschap van de Eerste Kamer, respectievelijk de Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement kunnen worden gesteld zij die bij verkiezing voldoen aan de eisen van de wet, lid zijn van de partij en bereid zijn schriftelijk te verklaren dat zij instemmen met het Program van Uitgangspunten en het vigerende verkiezingsprogramma van de partij. De overige vereisten worden genoemd in het in het vorige artikel bedoelde kandidaatstellingsreglement.		
ARTIKEL 78		
De leden van de Eerste Kamer, respectievelijk de Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement worden geacht, met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partijorganen.		
ARTIKEL 79		
De leden van de Eerste Kamer, respectievelijk Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdelingen, die aan elk van hen, in overleg tussen fractie en dagelijks bestuur , worden toegewezen.	De leden van de Eerste Kamer, respectievelijk Tweede Kamer der Staten-Generaal, respectievelijk het Europees Parlement hebben de verplichting, als onderdeel van hun taak, regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdelingen, die aan elk van hen, in overleg tussen fractie en dagelijks bestuur <u>landelijk bestuur</u> , worden toegewezen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
B. PROVINCIALE STATEN		

ARTIKEL 80		
Het bestuur van de provinciale afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de Provinciale Staten in haar gebied.		
ARTIKEL 81		
Iedere provinciale afdeling is verplicht aan de provinciale-staten verkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.		
ARTIKEL 82		
In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel kan de provinciale afdeling, na instemming van het partijbestuur , tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen der leden van de Provinciale Staten deelnemen.	In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel kan de provinciale afdeling, na instemming van het partijbestuur, landelijk bestuur tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen der leden van de Provinciale Staten deelnemen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 83		
De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de Provinciale Staten.		
ARTIKEL 84		
Artikel 80 is ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezing der leden van Provinciale Staten van overeenkomstige toepassing.		
ARTIKEL 85		
De leden van de Provinciale Staten worden geacht met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met		

uitspraken en verklaringen van de bevoegde partijorganen, alsmede van de desbetreffende provinciale afdeling.		
ARTIKEL 86		
De leden van de Provinciale Staten hebben de verplichting regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen hun gebied. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdeling en de gemeentelijke afdelingen binnen het gebied.		
C. WATERSCHAP		
ARTIKEL 87		
1. Het bestuur van de provinciale afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap in haar gebied.		
2. In geval van provinciegrensoverschrijdende waterschappen berust de leiding bij de gezamenlijke besturen van de provinciale afdelingen waarin het waterschap is gelegen, waarbij het bestuur van de provincie waarin ingevolgde de Waterschapswet het hoofdstembureau is gelegen, de leiding heeft.		
ARTIKEL 88		
Iedere provinciale afdeling (afdelingen) is (zijn) verplicht aan de waterschapsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst, behoudens ontheffing door het dagelijks bestuur van de partij.	Iedere provinciale afdeling (afdelingen) is (zijn) verplicht aan de waterschapsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst, behoudens ontheffing door het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 89		

In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel kan (kunnen) de provinciale afdeling (afdelingen), na instemming van het partijbestuur , tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar (hun) werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap deelnemen.	In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel kan (kunnen) de provinciale afdeling (afdelingen), na instemming van het partijbestuur landelijk bestuur , tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar (hun) werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap deelnemen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 90		
De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het Reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap.		
ARTIKEL 91		
Artikel 77 is ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezing van de leden van het algemeen bestuur van het waterschap van overeenkomstige toepassing.		
ARTIKEL 92		
De leden van het algemeen bestuur van het waterschap worden geacht met behoud van ieders persoonlijke verantwoordelijkheid, bij het verrichten van hun taak rekening te houden met uitspraken en verklaringen van de bevoegde partijorganen, alsmede van de desbetreffende provinciale afdeling (afdelingen).		
ARTIKEL 93		
De leden van het algemeen bestuur van het waterschap hebben de verplichting regelmatig contact te onderhouden met de verschillende geledingen van de partij binnen hun gebied. Daartoe behoort onder meer het geven van voorlichting aan, het verslag doen en het afleggen van		

verantwoording over het gevoerde beleid aan de provinciale afdeling (afdelingen) en de gemeentelijke afdelingen binnen het gebied.		
D. GEMEENTERAAD		
ARTIKEL 94		
Het bestuur van de gemeentelijke afdeling heeft de leiding bij de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad in haar gebied.		
ARTIKEL 95		
Iedere gemeentelijke afdeling is - behoudens bijzondere omstandigheden, zulks ter beoordeling van het partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord - verplicht aan de gemeenteraadsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.	Iedere gemeentelijke afdeling is - behoudens bijzondere omstandigheden, zulks ter beoordeling van het partijbestuur landelijk bestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord - verplicht aan de gemeenteraadsverkiezingen binnen haar werkgebied deel te nemen met een CDA-kandidatenlijst.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 96		
In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel, kan de gemeentelijke afdeling, na instemming van het partijbestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen voor leden van de gemeenteraad deelnemen.	In afwijking van het bepaalde in het vorige artikel, kan de gemeentelijke afdeling, na instemming van het partijbestuur landelijk bestuur en nadat het bestuur van de betrokken provinciale afdeling is gehoord, tezamen met één of meer andere politieke groeperingen binnen haar werkgebied met een kandidatenlijst aan de verkiezingen voor leden van de gemeenteraad deelnemen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 97		
De kandidaatstellingsprocedure wordt geregeld in het Reglement voor de voorbereiding van de kandidaatstelling voor de verkiezing van de leden van de gemeenteraad.		

ARTIKEL 98		
De artikelen 77, 85 en 86 zijn ten aanzien van de kandidaatstelling en verkiezing der leden van de gemeenteraad van overeenkomstige toepassing.		
ARTIKEL 99	~~ARTIKEL 99~~	
De artikelen 98 tot en met 102 zijn van overeenkomstige toepassing op de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de deelgemeenteraad, met dien verstande dat daarvoor het bestuur van de desbetreffende wijkafdeling verantwoordelijk is, voor zover dit in een reglement van de gemeentelijke afdeling of een convenant met de wijkafdelingen expliciet is bepaald. Het kandidaatstellingsreglement voor de gemeenteraad is van overeenkomstige toepassing.	~~De artikelen 98 tot en met 102 zijn van overeenkomstige toepassing op de voorbereiding van en de te voeren activiteiten voor de verkiezing van de leden van de deelgemeenteraad, met dien verstande dat daarvoor het bestuur van de desbetreffende wijkafdeling verantwoordelijk is, voor zover dit in een reglement van de gemeentelijke afdeling of een convenant met de wijkafdelingen expliciet is bepaald. Het kandidaatstellingsreglement voor de gemeenteraad is van overeenkomstige toepassing.~~	
HOOFDSTUK V: ALGEMENE BEPALINGEN		
A. STEMRECHT EN STEMMING		
ARTIKEL 100		
In de vergaderingen van de afdelingen, (bijzondere) organen en bijzondere organisaties wordt het stemrecht uitgeoefend door die leden die daartoe krachtens de bepalingen van deze statuten, het huishoudelijk reglement en de desbetreffende statuten of reglementen bevoegd zijn.		

ARTIKEL 101		
Het stemrecht kan slechts worden uitgeoefend wanneer aan de financiële verplichtingen jegens de partij is voldaan. Aan deze verplichtingen kan nog bij aanvang van de desbetreffende vergadering bij de penningmeester worden voldaan.		
ARTIKEL 102		
Elk lid kan niet meer dan één stem uitbrengen. Stemming bij volmacht is niet toegestaan.		
ARTIKEL 103		
Besluiten van het partijbestuur , het dagelijks bestuur , de besturen van de afdelingen, bijzondere organen en bijzondere organisaties, alsmede de algemene vergaderingen van afdelingen en bijzondere organisaties, worden, tenzij anders is bepaald in statuten en/of reglementen, genomen met gewone meerderheid. Onder gewone meerderheid wordt verstaan de helft plus één van de uitgebrachte stemmen. De blanco en ongeldige stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen.	Besluiten van ~~het partijbestuur~~ <u>de verenigingsraad</u> , het ~~dagelijks bestuur~~ <u>landelijk bestuur</u> , de besturen van de afdelingen, bijzondere organen en bijzondere organisaties, alsmede de algemene vergaderingen van afdelingen en bijzondere organisaties, worden, tenzij anders is bepaald in statuten en/of reglementen, genomen met gewone meerderheid. Onder gewone meerderheid wordt verstaan de helft plus één van de uitgebrachte stemmen. De blanco en ongeldige stemmen tellen niet mee bij de vaststelling van het aantal uitgebrachte stemmen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'. Veranderen in Verenigingsraad'.
ARTIKEL 104		
1. Ongeacht het aantal aanwezigen kunnen de in het vorige artikel bedoelde besturen en algemene vergaderingen altijd beraadslagen, hun agenda vaststellen en de notulen goedkeuren.		
2. Elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter op een tevoren door ten minste vijftientig procent van het aantal aanwezige	2. Elke stemming is geldig, ongeacht het aantal stemmen, tenzij de voorzitter <u>vaststelt dat het quorum niet is bereikt.</u> <u>De voorzitter stelt dit vast, indien ten minste vijftientig</u>	.

<p>stemgerechtigde leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt dat niet vijftig procent van het aantal stemgerechtigde leden aanwezig is, of in het geval dat het partijcongres vaststelt dat niet meer dan vijfenzeventig stemgerechtigde leden aanwezig zijn. Bij het niet halen van het quorum wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst.</p>	<p><u>procent van het aantal aanwezige stemgerechtigde leden een verzoek indienen bij de voorzitter tot het vaststellen van een quorum. Het quorum is niet bereikt wanneer minder dan vijf procent van het aantal leden aanwezig is.</u> ~~op een tevoren door ten minste vijftwintig procent van het aantal aanwezige stemgerechtigde leden ingediend verzoek bij de stemming vaststelt dat niet vijftig procent van het aantal stemgerechtigde leden aanwezig is, of in het geval dat het partijcongres vaststelt dat niet meer dan vijfenzeventig stemgerechtigde leden aanwezig zijn. Bij het niet halen van het quorum wordt de stemming op de agenda van de volgende vergadering geplaatst.~~</p>	
<p>3. De leden die hebben verzocht om vaststelling van het quorum, worden bij het tellen van de aanwezigen als bedoeld in lid 2 meegerekend, ook als zij niet in de vergaderzaal aanwezig zijn.</p>		
<p>4. Wanneer minder dan vijf procent van het aantal leden aanwezig is, of in het geval dat in het partijcongres minder dan vijfenzeventig stemgerechtigde leden aanwezig zijn, kan de voorzitter vaststellen dat het quorum niet is bereikt.</p>		
<p>5. Indien vastgesteld is dat het vereiste quorum ontbreekt, wordt een nieuwe vergadering belegd, waarin hetzelfde voorstel opnieuw aan de orde is. Inzake de oproep voor een nieuwe vergadering, dient een termijn van ten minste veertien dagen in acht genomen te worden.</p>		
<p>6. Indien het onderwerp waaromtrent besloten moet worden, zodanig spoedeisend is dat de in het derde lid genoemde oproepingstermijn niet in acht kan worden</p>		

genomen, is het betreffende bestuur bevoegd de termijn zoveel te bekorten als noodzakelijk is.		
7. Indien het spoedeisende karakter wordt betwist door ten minste vier stemgerechtigde leden van het gremium dat het betreft, staat beroep open bij de Commissie van Beroep. Dit beroep dient direct te worden ingediend en heeft een schorsende werking. De Commissie van Beroep doet zo spoedig mogelijk, in ieder geval binnen zeven dagen na indiening, uitspraak.		
8. Ongeacht het aantal aanwezige stemgerechtigde leden worden in de nieuwe vergadering geldige besluiten genomen bij gewone meerderheid van de uitgebrachte stemmen, tenzij anders is bepaald.		
ARTIKEL 105		
1. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Is er sprake van een enkelvoudige kandidaatstelling, dan wordt voorgesteld die persoon bij acclamatie te benoemen. Desgewenst wordt toch schriftelijk gestemd, indien dit door een of meer leden van een verband, orgaan, bijzonder orgaan of bijzondere organisatie wordt verlangd.		
2. Bij stemmingen over personen zijn de eerste twee stemmingen vormvrij. Is een derde stemming noodzakelijk, omdat niemand de meerderheid van de uitgebrachte stemmen heeft gekregen, dan kan bij de derde stemming slechts gekozen worden tussen de twee personen die bij de tweede stemming de meeste stemmen hebben gekregen.		
3. Is niet duidelijk welke twee personen bij de tweede stemming de meest stemmen hebben gekregen, dan vindt eerst een tussenstemming plaats. Staken bij deze		

tussenstemming, of bij de derde stemming, de stemmen, dan beslist het lot.		
4. Over zaken wordt mondeling gestemd, tenzij door de meerderheid van de stemhebbende leden van de vergadering een schriftelijke stemming wordt verlangd. Bij staken van stemmen bij besluiten over zaken wordt het desbetreffende voorstel geacht te zijn verworpen.		
ARTIKEL 106		
1. Het partijbestuur kan, in afwijking van artikel 105, besluiten om voor bepaalde vergaderingen of voor bepaalde stemmingen toe te staan dat het stemrecht wordt uitgeoefend door middel van elektronische communicatiemiddelen.	1. Het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur kan, in afwijking van artikel 105, besluiten om voor bepaalde vergaderingen of voor bepaalde stemmingen toe te staan dat het stemrecht wordt uitgeoefend door middel van elektronische communicatiemiddelen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
2. Het partijbestuur neemt een besluit als bedoeld in het eerste lid uitsluitend als gewaarborgd is dat de stemgerechtigde leden via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd, rechtstreeks kunnen kennisnemen van de verhandelingen ter vergadering en het stemrecht kunnen uitoefenen.	2. Het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur neemt een besluit als bedoeld in het eerste lid uitsluitend als gewaarborgd is dat de stemgerechtigde leden via het elektronisch communicatiemiddel kunnen worden geïdentificeerd, rechtstreeks kunnen kennisnemen van de verhandelingen ter vergadering en het stemrecht kunnen uitoefenen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
B. ZITTINGSPERIODE		
ARTIKEL 107		
De stemhebbende leden van besturen van afdeling, organen, bijzondere organen en bijzondere organisaties worden gekozen, respectievelijk benoemd voor een periode van vier jaar. Men is terstond eenmaal herkiesbaar. Men is na een periode van één jaar weer verkiesbaar, mits in die periode in geen enkele hoedanigheid aan het bestuur is deelgenomen.		
ARTIKEL 108		

1. De in het voorgaande artikel bedoelde besturen stellen een rooster van periodiek aftreden op, zodanig dat niet meer dan de helft van de bestuursfuncties tegelijk vacant komen.		
2. Indien en zodra een nieuw bestuurslid wordt gekozen of benoemd, gaat er een nieuwe zittingstermijn lopen.		
ARTIKEL 109		
Een bestuurslid kan, ook al is hij voor een bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door de benoemende instantie worden ontslagen of geschorst. Het partijbestuur en/of het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling is bevoegd een individueel bestuurslid in de uitoefening van zijn functies te beperken.	1. Een bestuurslid kan, ook al is hij voor een bepaalde tijd benoemd, te allen tijde door de benoemende instantie worden ontslagen of geschorst.	Veranderen in 'landelijk bestuur' en 'verenigingsraad'.
	2. Het landelijk bestuur ~~partijbestuur~~ is bevoegd een <u>individueel bestuurslid van een provinciale of gemeentelijke afdeling in de uitoefening van zijn functies te beperken</u> . Het bestuur van de desbetreffende provinciale afdeling is bevoegd een individueel bestuurslid <u>van een gemeentelijke afdeling in de uitoefening van zijn functies te beperken</u> .	
	3. De verenigingsraad is bevoegd in zwaarwegende <u>omstandigheden leden van het landelijk bestuur te schorsen. Hiervoor is een gekwalificeerde meerderheid vereist van tweederde van het geldig aantal uitgebrachte stemmen</u> .	Wijziging in lijn met
C. VOORDRACHTEN		
ARTIKEL 110		
Indien een bestuur een voordracht doet zoals bedoeld in de statuten of reglementen van de partij, motiveert het		

voordragende bestuur zijn keuze voor het doen van een enkelvoudige of meervoudige voordracht.		
D. ONVERENIGBAARHEDEN EN CUMULATIE VAN FUNCTIES		
ARTIKEL 111		
Uitgesloten is de cumulatie van politieke functies, partijfuncties en/of maatschappelijke functies die het aanzien van het politieke ambt of van de partij schaadt, doordat de cumulatie tot een belangenvermenging leidt die de integriteit van de politieke besluitvorming aantast of tot een zodanige belasting van de betrokken persoon leidt, dat in redelijkheid geen behoorlijke vervulling van de politieke functie en/of partijfunctie is te verwachten.		
2. Onder politieke functies als bedoeld in het eerste en tweede lid wordt verstaan:		
a. het lidmaatschap van de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, het Europees Parlement, Provinciale Staten, gemeenteraad en het algemeen bestuur van een waterschap;		
b. het ambt van minister, staatsecretaris, commissaris van de Koning, gedeputeerde, burgemeester, wethouder, alsmede het lidmaatschap van het dagelijks bestuur van een waterschap;		
c. het lidmaatschap van het dagelijks bestuur van de partij.	c. het lidmaatschap van het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur van de partij.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 112		
1. Iedere kandidaat voor het lidmaatschap van Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal, Europees Parlement,		

Provinciale Staten, gemeenteraad en algemeen bestuur van een waterschap onderwerpt de (neven)functies die hij uitoefent of overweegt te aanvaarden aan toetsing aan artikel 111 statuten.		
2. De Toetsingcommissie als bedoeld in artikel 44 toetst de (voorgenomen) (neven)functies van kandidaten voor het lidmaatschap van Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en Europees Parlement. Zij adviseert ter zake het partijbestuur , dat over de cumulatie beslist.	2. De Toetsingcommissie als bedoeld in artikel 44 toetst de (voorgenomen) (neven)functies van kandidaten voor het lidmaatschap van Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal en Europees Parlement. Zij adviseert ter zake het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur , dat over de cumulatie beslist.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
3. Het kandidaatstellend bestuur toetst de (voorgenomen)neven)functies van kandidaten voor het lidmaatschap van Provinciale Staten, gemeenteraad en het algemeen bestuur van een waterschap, en beslist over de cumulatie. Het kan desgewenst een commissie instellen die ter zake advies uitbrengt.		
4. Het huishoudelijk reglement kan bepalen welke andere categorieën voorgenomen cumulaties aan toetsing moeten worden onderworpen.		
	<u>E. EXPERIMENTEREN</u>	
	<u>ARTIKEL 112a</u>	
	1. Het bestuur van een afdeling kan <u>tijdig een gemotiveerd voorstel indienen bij de algemene vergadering met het verzoek af te wijken van een procedure, zoals beschreven in de reglementen.</u> Indien de algemene vergadering akkoord gaat met het voorstel, dient, ingeval van een gemeentelijke afdeling, het bestuur van de provinciale afdeling akkoord te gaan.	

	<p><u>Het bestuur van de provinciale afdeling vraagt, voorafgaand aan de besluitvorming, advies aan het landelijk bestuur.</u></p> <p><u>Ingeval van een provinciale afdeling dient het landelijk bestuur akkoord te gaan.</u></p>	
	<p><u>2. Het bestuur dient in zijn voorstel nadrukkelijk uit te leggen hoe de procedure binnen het experiment vormgegeven moet worden en hoe de experimentele procedure afwijkt van de bestaande procedure. Voorts dient het bestuur te motiveren welk voordeel het experiment heeft ten opzichte van de reglementaire procedure. Het voorstel dient te zijn omkleed met waarborgen voor de ledendemocratie. Het experiment moet minimaal dezelfde of betere waarborgen bevatten dan de bestaande procedure.</u></p>	
	<p><u>3. Bij wijze van experiment afwijken van de statuten is uitgesloten.</u></p>	
<p>HOOFDSTUK VI:</p> <p>STATUTEN EN</p> <p>REGLEMENTEN</p>		
<p>A. HUISHOUELIJK REGLEMENT</p>		
<p>ARTIKEL 113</p>		
<p>Het partijcongres stelt een huishoudelijk reglement vast, waarin deze statuten nader worden uitgewerkt. De inhoud van dat reglement mag niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten.</p>		

ARTIKEL 114		
Voor wijziging van het huishoudelijk reglement is een gewone meerderheid vereist.		
B. ANDERE REGLEMENTEN		
REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANEN EN STATUTEN VAN BEHERENDE INSTANTIES		
ARTIKEL 115		
1. Het partijcongres stelt de reglementen van bijzondere organen vast, die niet in strijd mogen zijn met deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.		
2. Het partijcongres stelt de statuten vast van instanties die ten behoeve van het beheer van geldmiddelen en eventuele eigendommen van de partij in het leven worden geroepen. Deze mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.		
ARTIKEL 116		
1. Voor wijziging van de in artikel 115 bedoelde reglementen is een gewone meerderheid vereist.		
2. Voor wijziging van de in artikel 115 bedoelde statuten is een tweederde meerderheid vereist. Voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging van de in artikel 115 bedoelde reglementen en statuten is een gewone meerderheid vereist.		
STATUTEN EN REGLEMENTEN VAN BIJZONDERE ORGANISATIES		
ARTIKEL 117		

Statuten en reglementen van bijzondere organisaties, alsmede wijziging daarvan, zijn onderworpen aan de goedkeuring door het partijcongres. De statuten en reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.		
KANDIDAATSTELLINGSREGLEMENTEN		
ARTIKEL 118		
Het partijcongres stelt de reglementen vast als bedoeld in de artikelen 76, 83 en 97, hierna te noemen kandidaatstellingsreglementen, waarin de bepalingen van deze statuten en het huishoudelijk reglement nader worden uitgewerkt. De reglementen mogen niet in strijd zijn met de bepalingen van deze statuten en/of het huishoudelijk reglement.		
ARTIKEL 119		
Voor wijziging van de kandidaatstellingsreglementen is een gewone meerderheid vereist.		
ARTIKEL 120		
Het partijbestuur kan één of meer reglementen vaststellen waarin onderwerpen worden geregeld waarin door deze statuten, het huishoudelijk reglement en de overige reglementen niet of niet volledig wordt voorzien. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of de overige reglementen.	Het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur kan één of meer reglementen vaststellen waarin onderwerpen worden geregeld waarin door deze statuten, het huishoudelijk reglement en de overige reglementen niet of niet volledig wordt voorzien. Deze reglementen mogen niet in strijd zijn met deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of de overige reglementen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
C. ONTBINDING EN VEREFFENING		
ARTIKEL 121		

Ontbinding van de partij geschiedt uitsluitend door een besluit van het partijcongres. Voor een besluit tot ontbinding van de partij is een tweederde meerderheid vereist. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden.		
ARTIKEL 122		
In geval van ontbinding wijst het partijbestuur de bestemming aan van de bezittingen van de partij, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk zullen worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.	In geval van ontbinding wijst het partijbestuur landelijk bestuur de bestemming aan van de bezittingen van de partij, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk zullen worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 123		
Ontbinding van afdelingen geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 23, door een besluit van de betreffende algemene vergadering dan wel door een besluit van het partijbestuur . De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Indien ontbinding plaatsvindt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering is tevens vereist dat het dagelijks bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van de desbetreffende afdeling.	Ontbinding van afdelingen geschiedt, onverminderd het bepaalde in artikel 23, door een besluit van de betreffende algemene vergadering dan wel door een besluit van het partijbestuur landelijk bestuur . De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Indien ontbinding plaatsvindt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering is tevens vereist dat het dagelijks bestuur landelijk bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van de desbetreffende afdeling.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 124		
De ontbinding van bijzondere organisaties geschiedt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Tevens is vereist dat het dagelijks bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van de desbetreffende bijzondere organisatie.	De ontbinding van bijzondere organisaties geschiedt door besluit van de desbetreffende algemene vergadering. De stemming over dit besluit dient schriftelijk te geschieden. Tevens is vereist dat het dagelijks bestuur landelijk bestuur van de partij toestemming verleent tot ontbinding van de desbetreffende bijzondere organisatie.	

ARTIKEL 125		
In geval van ontbinding van een afdeling of bijzondere organisatie wijst de desbetreffende algemene vergadering dan wel het partijbestuur , de bestemming van de bezittingen van de afdeling of de bijzondere organisatie aan, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.	In geval van ontbinding van een afdeling of bijzondere organisatie wijst de desbetreffende algemene vergadering dan wel het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur , de bestemming van de bezittingen van de afdeling of de bijzondere organisatie aan, met dien verstande dat zij zo enigszins mogelijk worden aangewend ten bate van het doel waarvoor zij zijn verkregen.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.
ARTIKEL 126		
Voor besluiten tot het aangaan van een federatie dan wel tot fusie is artikel 129 van overeenkomstige toepassing. Voor het nemen van een dergelijke besluit is een tweederde meerderheid vereist.		
D. WIJZIGING EN AANVULLING VAN DEZE STATUTEN		
ARTIKEL 127		
Wijziging van deze statuten is slechts mogelijk indien het partijcongres daartoe besluit.		
ARTIKEL 128		
Voor wijziging van de statuten is een tweederde meerderheid vereist; voor aanvaarding van een amendement op een voorstel tot wijziging is een gewone meerderheid vereist.		
ARTIKEL 129		
Een statutenwijziging komt niet tot stand dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder lid van het dagelijks bestuur of een ander door het partijcongres daartoe gemachtigd persoon	Een statutenwijziging komt niet tot stand dan nadat hiervan een notariële akte is opgemaakt. Tot het doen verlijden van de akte is ieder lid van het ~~dagelijks bestuur~~ landelijk bestuur of een ander door het	Veranderen in 'landelijk bestuur'.

bevoegd, onder overlegging van een uittreksel uit de notulen van de vergadering.	partijcongres daartoe gemachtigd persoon bevoegd, onder overlegging van een uittreksel uit de notulen van de vergadering.	
ARTIKEL 130		
Het huishoudelijk reglement omschrijft het recht van initiatief tot wijziging van de statuten, respectievelijk van het huishoudelijk reglement, de statuten en/of reglementen van bijzondere organen en de overige reglementen. Ook wordt in het huishoudelijk reglement bepaald aan welke voorwaarden wijzigingsvoorstellen dienen te voldoen.		
E. SLOTBEPALING		
ARTIKEL 131		
In alle gevallen waarin deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of andere reglementen niet voorzien, beslist het partijbestuur , voorzover het de organen en bijzondere organen betreft; respectievelijk het bestuur van de desbetreffende afdeling en het bestuur van de desbetreffende bijzondere organisatie.	In alle gevallen waarin deze statuten, het huishoudelijk reglement en/of andere reglementen niet voorzien, beslist het ~~partijbestuur~~ landelijk bestuur , voorzover het de organen en bijzondere organen betreft; respectievelijk het bestuur van de desbetreffende afdeling en het bestuur van de desbetreffende bijzondere organisatie.	Veranderen in 'landelijk bestuur'.